Ruha (női) - Delphos

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	2001.213.1
Alkotó:	Fortuny, Mariano
Készítés ideje:	1910 - 1915 (feltehetően)
Készítés helye:	Velence
Anyag:	selyem
Technika:	átalakított; pliszírozott
Méretek:	hosszúság: 118 cm hosszúság: 127 cm mellbőség: 72 cm súlya: 130 g

Mariano Fortuny (1871–1949), a sokoldalú művész híressé vált Delphos ruhájából 2001-ben került egy darab az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe. Az 1910-es években készült alkalmi ruha eredeti tulajdonosa Hadik–Barkóczy Endréné Zichy Klára (1875–1946) volt, akit Magyarország egyik legszebb asszonyaként tartottak számon. A luxusterméknek minősülő öltözéket a korszak ünnepelt hírességei – Isadora Duncan táncos és Sarah Bernhardt színésznő – hozták divatba. A Delphos ruha megálmodója Fortuny felesége, Henriette Negrin (1877–1965) volt, ezért az ő neve alatt jegyeztették be a szabadalmat.

Az 1907-ben kreált Delphos elnevezésű pliszéruhát valószínűleg Delphoi kocsihajtó szobra ihlette, amely 1896-ban került elő három darabban. A gazdagon redőzött öltözék eredeti célja a női test természetes – fűző nélküli – szépségének megmutatása volt. Európa több részén is valóságos mozgalom indult annak érdekében, hogy megszabadítsák a hölgyeket ettől az egészségtelen ruhadarabtól, amely ennek ellenére divatban maradt.

A görög ihletésű ruhát kezdetben csak háziruhának viselték, ehhez viszont túl hosszúnak bizonyult. Az oldalvarrások és karkivágások mentén futó zsinór behúzásával lehetett állítani a hosszát és a szélességét. A zsinórokat a muránói manufaktúrában készült üveggyöngyökkel díszítették. A sűrű függőleges redőzést, amely akár a 450 hajtást is elérhette, kezdetben manuálisan, majd fűtött réz- vagy kerámiacsövek segítségével állították elő. Fortuny a ruhaanyagokat is maga tervezte. A Delphos ruha a fekete mellett elérhető volt akár korallvörös vagy ultramarinkék színben is; övvel vagy egyéb Fortuny-kreációval – például Knossos kendővel vagy a görög peplosz inspirálta tunikával – viselték.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: Department of Textiles. "Delphos" ladies' dress and tunic *Ars Decorativa 21*, 21.. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2002. - 147-148.old. (Pásztor Emese)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum